

Norsk studentorganisasjon

Møllergata 39 / 0179 Oslo

Tlf: 22 04 49 70

E-post: nso@student.no

www.student.no

Innspill fra Norsk studentorganisasjon

Innspill til prosjekt Vendepunkt

Utenriksdepartementet 03.09.26

Kontakt Norsk studentorganisasjon

Milad Rezvan (internasjonalt ansvarlig), 982 25 995, internasjonalt@student.no

Stian Celius (politisk rådgiver), 976 30 612, stian@student.no

Karsten Werner Nielsen (politisk rådgiver), 930 48 407, karsten@student.no

Norsk studentorganisasjon

Innspill til langsiktig strategi for norsk utviklingspolitikk

Norsk studentorganisasjon (NSO) takker for muligheten til å komme med innspill til prosjekt Vendepunkt. NSO representerer over 270 000 studenter ved norske høyere utdanningsinstitusjoner.

Norsk studentorganisasjon (NSO) mener at en ny norsk utviklingspolitikk må prioritere tiltak som gir varig effekt, bygger lokal kapasitet og setter land i bedre stand til å løse egne samfunnsutfordringer. I en tid med hardere prioritering av bistandsmidler, flere komplekse globale behov og økende geopolitisk uro, blir det enda viktigere at Norge bruker ressursene målrettet.

Høyere utdanning og forskning må derfor ha en prioritert plass i norsk utviklingspolitikk. Utdanning gir mennesker muligheten til å delta og skape verdier i samfunnsliv og arbeidsliv, styrker sosial mobilitet og bidrar til opplyste demokratier. Høyere utdanning og forskning har i tillegg en særskilt rolle fordi universiteter og høyskoler utdanner fremtidens ledere og samfunnskritiske yrkesgrupper. Sterke kunnskapsinstitusjoner er derfor ikke bare et mål i seg selv, men en forutsetning for at samfunn skal kunne utvikle egne løsninger på lokale, regionale og globale utfordringer.

Partnerskap i utviklingspolitikken

NSO mener at norsk utviklingspolitikk i større grad bør bygge på langsiktige og gjensidige partnerskap mellom norske utdanningsinstitusjoner og institusjoner i lav- og mellominntektsland. Slike samarbeid må ha som mål å styrke lokal kapasitet, forskningsmiljøer, undervisningskvalitet og institusjonell motstandskraft. De bør utformes i tett samarbeid med lokale aktører og være forutsigbare over tid. Kortvarig prosjektfinansiering alene er ikke tilstrekkelig dersom ambisjonen er varig institusjonsbygging.

Akademisk frihet

Akademisk frihet må forstås som en del av demokrati- og utviklingspolitikken. Studenter og akademikere er mange steder blant dem som først rammes når autoritære krefter begrenser ytringsfrihet, organisasjonsfrihet og kritisk kunnskapsproduksjon. Norske myndigheter bør derfor bruke utviklings- og utenrikspolitikken aktivt for å beskytte akademisk frihet, støtte utsatte kunnskapsmiljøer og opprettholde internasjonale akademiske nettverk også i politisk krevende situasjoner.

Students at Risk (StAR)

Students at Risk (StAR) er et viktig eksempel på hvordan Norge kan kombinere utdanningspolitikk, menneskerettigheter og konkret beskyttelse. Ordningen gir forfulgte studentaktivister mulighet til å

fortsette utdanningen sin i trygghet. NSO mener at StAR bør gjøres permanent og utvides med flere plasser. Norge bør også arbeide for at tilsvarende ordninger etableres i flere land, og for sterkere europeisk koordinering av beskyttelsen av utsatte studenter.

Studentmobilitet

Internasjonal studentmobilitet er også en viktig del av kunnskaps- og utviklingspolitikken. Norge bør legge til rette for at studenter fra land utenfor EU/EØS kan studere ved norske institusjoner uten at studieavgift blir en økonomisk barriere. Studieavgiften svekker Norges attraktivitet som kunnskapsnasjon og begrenser muligheten for gjensidig akademisk utveksling, særlig for studenter fra land med lavere inntektsnivå. Å fjerne studieavgiften vil kunne bidra til et mer mangfoldig akademisk fellesskap, sterkere nasjonale nettverk og en mer bærekraftig tilgang på kompetanse og arbeidskraft i Norge, og samtidig lette på byrden med stipendordninger over bistandsbudsjettet.

Norsk studentorganisasjons anbefalinger for den nye utviklingsmeldingen:

- Anerkjenner høyere utdanning og forskning som grunnleggende forutsetninger for bærekraftig utvikling, demokratibygging og samfunnsberedskap.
- Styrker langsiktig og forutsigbar finansiering av institusjonssamarbeid mellom norske universiteter og høyskoler og institusjoner i lav- og mellominntektsland.
- Gjør Students at Risk StAR) til en permanent ordning, utvide antall plasser og styrke oppfølgingen av studentene som deltar.
- Behandler akademisk frihet, kunnskapsutvikling og internasjonal utdannings- og forskningssamarbeid som sentrale elementer i norsk utenriks- og utviklingspolitikk.
- Fjerner studieavgiften for studenter fra land utenfor EU/EØS for å sikre bredere internasjonal studentmobilitet, sterkere kunnskapsutveksling og en mer bærekraftig tilførsel av kompetanse til Norge.
- Prioriterer støtte til utvikling og oppbygging av høyere utdanningstilbud for flyktninger og fordrevne, blant annet gjennom fleksible og kvalitetssikrede utdanningstilbud i og nær flyktningleirer og andre områder med store fordrevne befolkninger.